
Standardbeteende

Generellt sett har hästen väldigt få sätt att prata till oss. När det pratas om kommunikation inom hästvärlden är det ofta fokus på att *vi* ska kunna förmedla våra önskemål till hästen. Nu för tiden pratar vi även om hästens signaler och vad de betyder. Men det är få hästar som har fått lära sig ett sätt att kommunicera till oss, på ett sätt som vi medvetet har valt. Förutom start och stopp beteenden/knappar, kan det vara intressant att lära hästen att *be om saker*.

För din häst är det något positivt att kunna be om något och att kunna tjata på dig om det. Desto mer vi kan hjälpa hästen att kommunicera desto mer den är delaktig i samspelet och desto mindre frustration i relationen.

Hästar brukar vara rätt duktiga på att be om träning genom att tjata med just sitt favorit beteende, ofta det första beteendet som hästen har lärt sig med hjälp utav +R. Vi kan då se ponnysar veva med frambenen, hästar vända bort sitt huvud mer eller mindre frenetiskt eller hästar som ger oönskade pussar i ansiktet. Sådana standardbeteenden brukar vi människor ha svårt att stå ut med och det kan vara svårt att låta bli att bestraffa det. (vilket såklart innebär enormt mycket förvirring när hästen ännu inte lärt sig att enbart utföra beteendet på signal)

Så vi VILL ha ett standardbeteende, vi vill att hästen ska kunna be om träning, be om uppmärksamhet och tjata på dig om det, men vi vill inte att hästen gör det med något olämpligt beteende, som till och med kunde bli farligt eller något som vi kommer tröttna på.

Standardbeteendet är det som hästen kan falla tillbaka till, något den kan göra när den inte vet vad den annars ska göra. Hästen kan använda det mitt i ett träningspass när vi egentligen ber om något annat. Vi kan då fundera på om det vi bad om var för svårt eller otydligt...? Det blir värdefull feedback för oss!

Tjatbeteendet kommunicerar: "jag är redo för mer träning" eller "snälla, snälla kan vi träna mer?" eller "jag vet inte vad jag ska göra, så jag gör detta så länge". Tjatbeteendet har därför en tydlig funktion!

Lämpliga standardbeteenden kan vara:

- Stå stilla med huvudet rakt fram (och öronen framåt)
- Sänka huvudet
- Avslappnande signaler (andas ut, gäspning med mera)
- Vända bort huvudet

-
- "Le", när hästen lyfter överläppen (användbart vid slemhinne och tand undersökning)
  - Hållbar hållning

- Lätt böjning / ställning åt det håll du står. (Funkar både stillastående och i rörelse)

- Framåtrörelse i skritt - på spåret - eller när människan befinner sig i en specifik position, så som vid eller bakom bakdelen (långa tyglar / tömmkörning)

Det är en fördel att välja ett så passivt beteende som möjligt därför att det blir lugnast för hästen och kanske lättast för oss att stå ut med om hästen gör det under en längre tid. Därför förespråkar vi mest "stå stilla med huvudet rakt fram", men det finns många som har valt andra standardbeteenden utan problem.

För att lära in ett standardbeteende så kan vi göra korta, enkla pass, gärna i skyddad kontakt där vi tränar enbart detta. Du märker att beteendet börjar bli befast när du påbörjar ett pass och hästen direkt går till standardbeteendet. Kom ihåg att vara noga med strukturen i dina pass och ha en tydlig början och slut och att kunna pausa med avslappning. För att beteendet verkligen ska bli något för hästen att falla tillbaka på så behöver du belöna det väldigt mycket och även när det dyker upp när ni tränar något annat!

För att upprätthålla standardbeteendet kan du alltid börja ditt pass med några klick på det innan du börjar träna något annat. Du kan också se det som en kedja: starta passet - standardbeteendet - signal för annat beteende - annat beteende - klick - godis. Detta borde vara tillräckligt för att upprätthålla standardbeteendet men det skadar inte att belöna det lite då då med klick och godis.

Det är såklart en fördel om du kan ha samma standardbeteende både från marken och uppsuttet. Lär hästen att generalisera beteendet i olika situationer och med olika typer av störningar (tänk att du borstar, går runt, gör lite miljöträning).

Om du vill befästa ett annat beteende riktigt väl kan det vara smart att göra det till ett standardbeteende ett tag, för att sedan byta ut till ett annat standardbeteende. Till exempel om din häst gör en bra Hållbar hållning kan du vilja att det blir hästens standardbeteende för att kunna utgå ifrån den när ni ökar gångart, varje gång ni gör en halt, när du ska sitta upp, när du sitter upp, med mera med mera.

Eller om du behöver hitta mer avslappning i olika situationer är det utmärkt att ha det som standardbeteende varje gång ni står still, varje gång hästen ser något, varje gång den blir osäker eller frustrerad kan den istället gå till ett mer avslappnat beteende.

Just nu har Joanna olika standardbeteenden för olika hästar, islandshästen Frodi har Hållbar hållning som standard. Lusitanon Mero har avslappning som standard då han lätt skruvar upp sig och blir "för mycket häst" i flera situationer.

Anne har "stå stilla med öronen framåt" till sin minishettis Ella, då detta även är lämpligt när barnen är nära henne. För islandshästen Vatnar passar det också bra med ett passivt och avslappnande beteende, då han lätt blir ivrig och då skaftar ur.

I filmen ser du Anne Ella. I början är kriterium att ta ett öra framåt, sedan två. När öronen kommer lite lättare så försöker Anne att få med huvudet rakt fram också.

<https://vimeo.com/317225721/8087d433ae>